بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO
Konkur
.info
https://konkur.info

﴿ تَکَلَّمُوا تُعرَفُوا ﴾

« تا مرد سخن نگفته باشد عیب و هنرش نهفته باشد»

۲–« مفعول مطلق»

مفعول مطلق: مصدری است منصوب (ـَـً) از جنس فعل که یا برای تأکید فعل جمله به کار می‌رود (تأکیدی) و یا برای بیان نوع فعل می‌آید . (بیانی ـ نوعی)

مثال : **مَن أبعَدَ لِسَانَهُ عَنِ الکِذبِ یُصَدَّقُ کَلامُهُ تَصدیقاً !** (تصدیقاً : مفعول مطلق تاکیدی و منصوب)

ترجمه : هر کس زبانش را از دروغ دور کند سخنش مسلماً تصدیق می‌شود.

**** اگر بعد از مفعول مطلق ، صفت یا مضافٌ الیه بیاید ، آن مفعول مطلق ، نوعی یا بیانی است . پس اگر صفت یا مضافٌ الیه نباشد ، تأکیدی است .**

۱) در ترجمه ی مفعول مطلق تأکیدی از قیود تأکید(مسلماً ، بی شک، حتماً، حقیقتاً ، ...) استفاده می کنیم.

مثال : أنفقتَ مالاً فی سبیل اللّه إنفاقاً . (مالی را در راه خدا قطعاً انفاق کردی)

مفعول مطلق نوعی + صفت یا مضافٌ الیه

مثال۱: تلا القارئ القرآن تلاوةً حسنةً . (تلاوةً : **مفعول مطلق نوعی و منصوب است زیرا حَسَنَةً صفت برای آن می‌باشد.) ترجمه : قاری قرآن را به نیکویی تلاوت کرد .**

مثال۲:«**أنتم تحسنون إلی المساکین إحسانَ المتّقین**». چون «إحسان» مصدر منصوب از جنس فعل است و مضاف واقع شده یعنی بعدش مضافٌ الیه (المتّقین) آمده است ، پس مفعول مطلق نوعی می‌باشد. ترجمه : شما به درماندگان همچون پرهیزگاران نیکی می کنید!

نکته ۲: صفت مفعول مطلق ممکن است جملهٔ وصفی باشد . (اسمیه یا فعلیه)

مثال : فی الصّباح الباکر عندما کنتُ فی النوم دُقّ باب البیت دقّاً لا یُوصف!

(چون عبارت (**لایوصف**) بعد از اسم نکرهٔ (**دقّاً**) آمده ، جملهٔ وصفی برای آن می‌باشد پس « **دقّاً** » : مفعول مطلق نوعی و منصوب است .

ترجمه : صبح زود هنگامی که خواب بودم در خانه به گونه ای زده شد که توصیف نمی شود.

مثال۲: اِجعل من‌أموالک صدقةً تُحاسب فی‌الآخرة حساباً سریعاً ! کلمه ی «**سریعاً** » صفت است و پس « **حساباً** » مفعول مطلق نوعی یا بیانی است.

https://konkur.info

** در ترجمه ی مفعول مطلق نوعی که با صفت همراه است از صفتهای بیانی فارسی استفاده می کنیم (به خوبی، به نیکویی، با دقت، آشکارا، به زیبایی، ...).ترجمه مثال بالا : از اموالت صدقه ای قرار بده که به سرعت در آخرت به حسابت رسیدگی شود. (محاسبه شوی)

** در ترجمه ی مفعول مطلق نوعی که با مضافٌ الیه همراه است هم می توان از صفتهای بیانی فارسی و هم از قید تشبیه فارسی (مثل ، شبیه ، همچون ، همانند ، مانند ، چون ، ...) استفاده نمود .

مثال: یعیشُ البخیلُ فی الدّنیا عیشَ الفقراء . (بخیل در دنیا همچون فقراء «فقیرانه » زندگی می‌کند .)

خلاصه مفعول مطلق

- **تأکیدی : قید تأکید فارسی**
- **بیانی (نوعی): بعدش**
  - **مضافٌ الیه : قید تشبیه فارسی**
  - **صفت**
    - **مفرد**
    - **جمله وصفی**
    - **صفت بیانی فارسی**

تست « مفعول مطلق »

۱- «طالبو العلم فی بلادنا تقدّموا فی جمیع المجالات ...». عیّن المناسب لبیان نوع لفعل: **« سراسری ۹۴»**

۱) تقدّماً! ۲) علمیّاً و خَلَفیّاً! ۳) مُتقدّمین مجتهدین! ۴) تقدّمًا لم یکن له نظیر!

۲- عیّن التأکید للفعل: **« تجربی ۹۴ »**

۱) ما شاهدتُ تنافساً کتنافس هؤلاء التّلمیذات فی الدروس! ۲) تنافست التّلمیذات فی حفظ الدروس تنافساً عجیباً!

۳) قد أنعم الله علی الإنسان إنعاماً و لو کان کفوراً! ۴) قد أنعم الله علی البشر إنعاماً وافراً لعلّه یستقیم!

۳- عیّن ما لیس فیه المفعول المطلق: **«سراسری ۹۳»**

۱) لو عرفتَ خالقک معرفة حقیقیّة، آمنت به إیمان المؤمنین!

۲) علیک أن تفکّر فی انتخاب الصّدیق المناسب تفکّراً عمیقاً!

۳) إنّ هذا المصوّر قد صوّر مناظر جمیلة، منها جبال تجری فیها العیون!

۴) کلّما سعیتُ أن أشکر نعم الله الکثیرة وجدت نفسی عاجزاً من أن أشکره شکراً یلیق به!

۴- المخاطب یرید أن یُدرک کیفیّة ذهاب الطالبة فنقول له: ذهبت الطالبة ..... **«اختصاصی ۹۰ »**

۱) ذهاباً سریعاً! ۲) سروراً کثیراً! ۳) مسرورة! ۴) ذاهبة !

۵- عیّن ما فیه تأکید للفعل:

۱) من أبعد لسانه عن الکذب ، یصدِّق کلامه تصدیقاً! ۲) علی الإنسان أن یکرّم مَن علّمه تکریماً حسناً!

۳) أفرغ قلبک مِن الحسد، لیبقی إیمانک بقاء غیر زائلٍ! ۴) هم یُجاهدون فی سبیل الله مُجاهَدَةَ المُتَوَکِّلینَ!

https://konkur.info

پاسخ تشریحی

۱- گزینه(٤) :

مقصود از بیان نوع الفعل همان مفعول مطلق نوعی است. بنابراین در گزینه ها به دنبال مصدر فعلی که در جمله آمده می گردیم، یعنی فعلِ تَقَدَّمَ که مصدرش می شود (تَقَدُّم) و بدنبالش یا صفت بیاید یا مضافٌ الیه.

اگر گزینه(۱) را در جای خالی قرار دهیم می شود مفعول مطلق تأکیدی(صفت یا مضافٌ الیه ندارد).

گزینه (۲) هم که مصدر منصوب از جنس فعل نیست. گزینه(۳) اسم فاعل باب تَقَدُّم است چون با (مُـ) شروع شده. تَقَدُّماً در گزینه (٤) مفعول مطلق نوعی است زیرا بعدش جملهٔ وصفی آمده است.

۲- گزینه(۳):

تأکید للفعل یعنی مفعول مطلق تأکیدی!

گزینه ها :

۱- مفعول مطلق ندارد. تَنافُساً مصدر هست ولی قبلش فعلی از این ریشه و باب نیامده و کَتَنافُسِ ؛ جار و مجرور می باشد.

۲- تَنافُساً مصدر منصوب از جنس فعل است و بعدش صفت آمده، پس مفعول مطلق نوعی است.

۳- أنعَمَ : فعل از باب إفعال و «إنعام» مصدر منصوب آن و چون مضافٌ الیه یا صفت ندارد ، مفعول مطلق تأکیدی است.

٤- أنعَمَ : فعل از باب إفعال و «إنعام» مصدر منصوب آن و «وافِراً»؛ صفت آن است پس «إنعاماً» مفعول مطلق نوعی است.

۳- گزینه(۳):

فعل و مفعول مطلق گزینه های دیگر :

۱) **عَرَفتَ**، فعل و **معرفةً** مفعول مطلق نوعی و **حقیقیَّةً**، صفت آن است. «إیمانَ» نیز مفعول مطلق نوعی است ، زیرا مصدری منصوب از جنس فعلِ « آمَنتُ» و همچنین مضاف نیز واقع شده است. ۲) تُفَکِّرَ، فعل و تَفَکُّراً، مفعول مطلق نوعی و **عمیقاً**، صفت آن است. ۳) در این گزینه مصدر منصوبی از جنس فعل وجود ندارد. ٤) أشکُرُ، فعل و شُکراً، مفعول مطلق نوعی و یَلیقُ، جملهٔ وصفی برای آن است.

٤- گزینه(۱) :

ترجمه صورت سؤال : مخاطب می خواهد چگونگی رفتن دانش آموز را بداند، پس به او می گوییم : دانش آموز ..... رفت.

توضیح : اگر کلمهٔ **کیفیَّة** از مصدر (الذَّهاب : رفتن) پرسش کند، در جواب باید مفعول مطلق نوعی بیاید. در نتیجه گزینه (۱) صحیح است که جواب می دهد «به سرعت» . گزینه (٤) **ذاهبةً** اسم فاعل است و نمی تواند مفعول مطلق واقع شود بلکه حال است.

۵- گزینه(۱):

سؤال مفعول مطلق تأکیدی را می خواهد. در گزینه(۱) یُصَدِّقُ فعل جمله و تَصدیقاً مفعول مطلق تأکیدی آن است.

گزینه های دیگر : ۲- **تکریماً** : مفعول مطلق نوعی ، **حسناً** ، صفت آن است و فعلش؛ **یُکَرِّمُ**. ۳- **یَبقَی**، فعلِ جمله است و **بَقاءَ** ، مصدر آن و چون **غَیرَ زائلٍ** ، صفت برای آن بشمار می رود، مفعول مطلق نوعی است. ٤- **یُجاهِدونَ** فعل و **مُجاهَدةَ**، مفعول مطلق نوعی آن می باشد زیرا **المُتَوَکِّلینَ** مضافٌ الیه آن است.

« مِنَ اللّه التَّوفیقُ »

پایان

https://konkur.info

بروزترین و برترین
سایت کنکوری کشور
WWW.KONKUR.INFO
Konkur
.info
https://konkur.info